

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale, 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, prilijče. Telefon št. 65

Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Laško slepomišenje.

Italijani hočejo izigravati rapalsko pogodbo. — Njihov polkovnik Carletti, ki je bil poslan v Reko, da s predstavniki naše vlade odredi meje med Italijo in Jugoslavijo ter reško državo, hoče v sporazumu z zastopniki Reke proučiti, kako bi se našla najboljša rešitev v vprašanju luke Baroš. Za nas je vprašanje luke rešeno z rapalsko pogodbo, ki nam luko brezpogojno priznava. Zato je smešno, če italijanska vlada hoče, da bi to vprašanje še zopet reševala posebna komisija. Ne naša in ne italijanska vlada nima pravice, da posega v določbe rapalske pogodbe.

Mednarodne pogodbe imajo služiti zagotavljanju dobrih medsebojnih odnosov med posameznimi državami, da morejo narodi mirno in neovirano posvetiti svoje sile delu za kulturo in blagostanje. Služiti imajo torej življenjskim interesom narodov. Zato se morajo mednarodne pogodbe spoštovati. Diplomacija, ki hoče take pogodbe izigravati, je nepoštena. Naš narod ima dovolj razlogov, da je nezadovoljen z rapalsko pogodbo, vendar jo pa hoče lojalno izvršiti, da si pomenuj zanj težko žrtve. Rapalska pogodba pomeni edino možnost, da smo se izognili že sedaj konfliktu z Italijo, ki bi v današnjih razmerah bil za našo državo usodepolen.

Če naj naša težko doprinešena žrtva dobi moralno opravičilo, je potrebno, da se jo z obeh strani enako pošteno shvača. Italijani pa padajo iz pogreške v pogreško. Kažejo se tendence, da hočejo izigravati pogodbo. Z žalostjo moramo gledati trpinčenje našega naroda v Istri. Vedno bolj se opaža namera našega soseda, da nam skoči za vrat in nam ne da, kar se je pogodbeno zavezal. Hoče skleniti z nami trgovsko pogodbo, predno nam vrnejo luko Baroš. Upravičen je sum, da hoče izveči iz nas zase garancije za gospodarske ugodnosti, in ko bi jih imel, nas na drugi strani izigrati. Kjer pa se pojavlja sum, ni več iskrenih odnosov. Zato je naloga naših državnikov, da opozore Italijane, da je brez poštene izvršitve rapalske pogodbe nemogoča vsaka nova pogodba, ki naj zagotovi mir in prijateljstvo med obema narodoma. — Prvo so čisti računi glede že sklenjenih pogodb.

Prekmurje — Maribor.

Velevažen sklep je storil te dni — kakor smo že poročali — na predlog dr. Kukovca ministrski svet. Odobrili je krede za takojšnjo izgradnjo železnice Koročevje—Moravice, Rogatec—Krapina in Prekmurje—Maribor. Kakor je važna prava proga, ki bi vezala Slovenijo preko Bakra z morjem in ji tako odprla pot k svetovnemu prometu, kakor je važna druga proga, ki bo razbremenila progo Maribor—Zidanmost—Zagreb, tako je iz narodnih, državnih in gospodarskih interesov za nas zlasti važna tretja proga, zveza Prekmurja z Mariborom. Prekmurje, po Muri ločeno od ostale slovenske pokrajine, odrezano od sveta, ker so nam Avstrijci zaprli progo Radgona—Špilje, bo s to novo železniško zvezo gospodarsko in politično neizmerno pridobilo. Pa ne samo Prekmurje. Slovenske gorice, bogati del naše domovine, postanejo važen činitelj v našem prometnem življenju. Maribor sam, glavno tržišče za Prekmurje in Slovenske gorice, bo istotako s to zvezo veliko pridobil. Murško polje, naša zvezovalna žita in živinoreje, Prekmurje, zemlja bogate živinoreje, Slovenske gorice s svojim neizmernim bogastvom na vinih — vse to dobi možnost neposrednega in cenejšega izvoza svojih pridelkov v ostalo Slovenijo.

Sklep vlade je dokaz, da sedajna vladna večina dobro umeva svoje politične in gospodarske naloge. Prebivalstvo Prekmurja in Slovenskih goric je lahko hvaležno demokratičnemu ministru dr. Kukovcu, ki je s svojo vztrajnostjo ta sklep izzval.

Dogodki v Beogradu.

Ustavna razprava.

Beograd 20. aprila. Republikanec Lazarevič pravi, da se mu zdi vladni ustavni načrt še bolj nazadnjaški, nego ustava iz l. 1888. Po njegovem mnenju nasprotuje monarhično načelo pravi demokraciji. Prepričan je, da je Radić s svojo odsotnostjo največ koristil vladni večini. Če bi Radić prišel v konstituantu, bi po njegovem mnenju zmagała republikanska ideja. Je nasprotnik centralizma in za kompromis med centralizmom in federalizmom. Glasoval bo proti ustavi.

Radikalec Ljuba Jovanović, bližnji prišlaš Protičev, odklanja ustavne načrte dr. Korošca in Narodnega kluba, ker bi ustvarila ruske razmere. Še najbližji mu je Korošev načrt; ker pa je on (Jovanović) nasprotnik zgodovinskih mej in avtonomije, je tudi ne more odobravati. Korošev načrt zahteva združenje Dalmacije in Bosne samo zato, da bi imeli katoličani večino, dočim bi bili pravoslavni na drugem, muslimani na tretjem mestu. Dasi vladni ustavni načrt ne more vsakogar zadovoljiti, vendar je delo kompromisa. Tudi on potrjuje, da sta dr. Korošec in dr. Drinković lani podpisala sporazum, s katerim sta opustila zgodovinske in plemenske pokrajine.

Govor Ljube Jovanoviča je velike važnosti, ker dokazuje, da se celo Protič odreka programu klerikalcev in ga obsoja.

V popoldanski seji je govoril klerikalec dr. Šimrak zelo nesrečno. Branil je avtonomistični program svoje stranke, doživel pa je splošni odpor in smeh. Napadel je orožništvo, češ da vrši nasilje nad narodom. Ko izjavi, da ni klerikalec, sledi pet minut burnega smeha. Ves čas njegovega govora je vladala živahna veselost.

Kakor je razvideti, bo generalna debata že ta teden končana in se prične v torek načelno glasovanje. Nato bo zasedanje skupščine preko pravoslavne Velike noči prekinjeno.

Dne 5. maja se prične specialna debata.

Beograd 21. aprila. V današnji dopoldanski seji je govoril poslanec Gjoški o razmerah v Bosni. dr. Vošnjak pa je v imenu kluba poslancev SKS povdarjal potrebo, da se ustava čim prej sprejme. Ustava je taka, da bi z mirno vestjo glasovali zanjo vsi naši veliki ljudje, tudi Strossmajer.

V popoldanski seji je govoril poslanec Narodnega kluba duhovnik Šegvič. Rabil je v svojem govoru tako prostaške izraze, da se je cela zbornica zgražala. Trdil je, da je katoliška vera preganjana. Pozvan, naj pove dejstva, jih ni vedel. Govoril je, da so nam Srbi prinesli kugo mesto svobode. Poslanci vseh strank so govor odločno obsojali in izrazili, da je sramota za naš parlament.

Muslimani iz južne Srbije.

Beograd 21. aprila. Klub muslimanskih poslancev iz južne Srbije je izvolil za predsednika Mehmeda Alija. Klub je sklenil, da bo načeloma glasoval za ustavo.

Politične vesti.

Trgovinska pogajanja z Italijo. Dne 20. aprila je bila prva uradna seja jugoslovanske-italijanske komisije za trgo-

vinska pogajanja z Italijo. Delegati obeh strank so bili polnoštevilno navzoči. Po izmeni pozdravov je izjavil predsednik jugoslovanske delegacije dr. Ninčić, da razmere ne dopuščajo sklepanja definitivne trgovske pogodbe, ampak le provizorno konvencijo, zlasti, ker se ni moglo vezati glede carine. Šef italijanske delegacije je to priznal in načelno in trdil, da nameravana pogodba mora biti, kakor že rapalski dogovor predvideva, popolnoma specijalnega značaja. Italijani bodo predložili načrt splošnega dela konvencije in sicer točke, ki se tičejo pravice gibanja državljanov v drugi državi in obsega klavzule največje pogodnosti. Prihodnja seja delegacije je danes popoldne.

Glede bosanske vlade se je dosegel 20. tm. sporazum, da dobe muslimani 4, radikali 3 in demokrati 2 poverjenosti.

Rapalsko pogodbo je priznala Anglija. Tudi je angleška poslanska zbornica ratificirala mirovno pogodbo z Madžarsko.

Kako sodi Ljenu o delu komunistov. V govoru, ki ga je imel Ljenu na komunističnem zborovanju v Moskvi, je med drugim izjavil: nastopno: Izprememba politike napram kmetom pomeni, da se je tudi položaj kmetov spremenil. Svoboda trgovine bo imela za posledico razvoj državnega kapitalizma. V današnjem gospodarskem življenju Rusije razlikujemo pet različnih sistemov: 1. patriarhalni sistem, pri katerem dela kmet samo zase; 2. blagovno gospodarstvo v maleni, kjer se vrši prodaja neposredno na trgu; 3. kapitalistično gospodarstvo; 4. drž. kapitalizem in 5. socializem. Ti sistemi so v veljavi drug poleg drugega. Veleindustrija, je nadaljeval Ljenu, se še ni vzpostavila, ker dobivajo socializirane tvornice samo del onega, kar bi morale dobiti. Opustošenja dežele, pomanjkanje goriva in sirovin ter skrajno slabe razmere v prometu imajo za posledico, da obstojajo mala podjetja še nadalje izven socializacije. V takih razmerah hopenja državni kapitalizem združenje malih podjetij. Svobodna trgovina povzroča seveda pomnožitev kapitalizma, kar pa se ne more preprečiti.

Amerika ne posreduje za Nemčijo.

Ameriška vlada je v odgovoru na prošnjo Nemčije za posredovanje, izvršeno po rimski stolici, izjavila, da ne more sprejeti posredovalne vloge, ker meni, da nemške ponudbe niso zadostne.

Volilno gibanje.

Fr. Mravljak:

Volilcem uradnikom.

Le par dni nas še loči od občinskih volitev, ki postanejo osobito za nas Celjane zgodovinskega pomena. Prihodnji torek bomo s kroglicami v rokah izrazili svoje zaupanje stranki in možem, ki hočejo Celje gospodarsko, nacionalno in kulturno povzdigniti na ono višino, ki mu gre po njegovi naravni legi. Do tovarišev uradnikov imam upravičeno zaupanje, da bodo tudi to pot v polni meri vršili svojo dolžnost, ki jo čutijo do jugoslovanskega naroda in katero jih veže s stranko. Saj je ravno celjsko uradništvo pokazalo pri volitvah v ustavotvorno skupščino redko disciplino in samozavest. Zastonj si iskal omahljivca v vrstah najvišjega, a tudi najnižjega uradništva v stranki, s stvarno agitacijo smo si pridobili še marsikatero mlačeža izven stranke. To zvestobo do JDS je treba tem višje ceniti, ako pomislimo, da uradnik takrat ni živel ravno v zavidanjavrednih razmerah. Vsled nerazumevanja uradnikovih teženj od strani reakcionarne vlade, a tudi vsled splošno neugodnih gospodarskih razmer v državi in izven države se je malkontentstvo silno razpaslo. Ne čudi-

mo se, da so imeli nasprotniki trezne in realne politike precej lahko stališče. In vendar se uradništvo od teh čemernih pojavov po ogromni večini ni dalo premotiti, z zaupanjem je gledalo v bodočnost, ko se razmere v državi konsolidirajo in premagajo največje težkoče. Od tega časa naprej se naš položaj že izboljšuje, dasi smo še daleč do zaželenega cilja. A zvestoba za zvestobo je rodila že lepe sadove. Dasi je poslala naša stranka iz Slovenije v Beograd le par poslancev, so ti možje, ki so vredni našega zaupanja in ki delajo čast slovenskemu delu troimenskega naroda. Edino od teh imamo kaj pričakovati, ker nas tudi doslej niso pustili na cedilu. Frazerstvo drugih strank med volilno agitacijo se je po volitvi razblinilo, a njihovi poslanci stoje ob strani ali rujejo naravnost proti državi, ko gre za to, da dobi država trajno, trdno podlago, svojo ustavo. Kako more danes uradnik pred svojo vestjo oprati prisego, ki jo je položil svoji državi, ako glasuje za stranko, ki izpodkopava temelj novi domovini? Veselim se nekega pojava, ki ga je opazati med uradništvom. Vrača se v naše vrste oni ponos in samozavest, ki smo ju izgubili med vojno. Krepimo pa to samozavest s tem, da se povsod udejstvujemo, da se ne bo moglo več iti preko nas! Vsi stanovi v stranki so se že vrgli v podrobno agitacijo in prepričani so o najlepših uspehih. Tudi od naše strani se že pridno dela, poglobimo pa to delo še zadnje dni! Idimo od tovariša do tovariša in ga opozorimo na veliko važnost občinskih volitev za mesto Celje. Kakor svoj čas nemško, tako mora v bodoče slovensko uradništvo postati velevažen sodočujoč faktor v mestni občinski upravi. Čim bolj se pojavljamo, tem bolj se nas bo moralo upoštevati.

V 56 občinah celjskega okr. glavarstva (izvzete so občine mozirske ekspoziture) je v petnajstih občinah vložena samo po ena kandidatna lista in sicer: v petih samo klerikalna (Marija Gradec, Tinsko, Jurklošter, Višnjavas, Roginska gorca), v treh samo lista SKS (Kalobje, Prekopa, Lemberg), v 6 kompromisne liste (Dr. Ema, Mar. Reka, Volnik, Sv. Vid, Damlje, Gotovlje), v 1 pa samo lista »republ. kmečke stranke« (Radičevska?) (Nezbiše). V vseh ostalih občinah je vloženo po več list in sicer: v 14 soc. demokratska (Polzela, Vransko, Ponikva, Zalec, St. Pavel, Petrovče, Škofjavas, Teharje, Dol, Griže, Nova cerkev, Trbovlje, Celje mesto, Celje okolica); v 39 klerikalna (Polzela, Vransko, Sv. Peter na M. Selu, Sladkagora, Slivnica, Šmarje trg, Šmarje okolica, Braslovče, Gomilsko, Grajskavas, Sv. Jeronim, Sv. Juri ob Tabornu, St. Pavel, Petrovče, St. Peter v Sav. dol., Svetina, Škofjavas, Smartno, Teharje, Vel. Prešča, Sv. Stefan, Zibika, Žusem, Sv. Krištof, Laško, St. Lenart, Loka, St. Rupert, Trbovlje, Celje mesto, Celje okolica, Dobrna, Frankolovo, Griže, St. Juri trg, St. Juri okolica, Sv. Lovrenc, Novacerkev); v 31 občinah lista SKS (Vransko, St. Peter na M. s., Ponikva, Sladkagora, Slivnica, Šmarje trg, Zalec, Braslovče, Gomilsko, Grajskavas, Sv. Jeronim, Sv. Juri ob Tab., Šmarje okolica, Sv. Stefan, Zibika, Žusem, Sv. Krištof, Sv. Pavel, Petrovče, Svetina, Škofjavas, Smartno, Vel. Prešča, Frankolovo, Griže, St. Juri okolica, Novacerkev, Sv. Lenart, Loka, Sv. Rupert, Dobrna). Skoro v vseh navedenih občinah nastopajo pristaši JDS skupno z SKS pod njeno firmo. Deloma pod svojo firmo, deloma pod imenom gospodarske stranke nastopa JDS v Zalcu, Šmarju okolici, Dolu, Laškem, Celju. V zvezi z drugimi naprednimi strankami

nastopa JDS v Št. Petru, Teharjih, Vojniku, v trgu Sv. Juri, v Loku pri Zid, m., v Trbovljah, v celjski okolici. Nar. socialisti so postavili svoje liste v Gomilskem, Št. Pavlu, v mestu Celju in okolici Celje. Komunisti imajo liste v Dolu, Grižah, Trbovljah, Loku.

Da se ve resnica! »Naprejš« št. 88. je prinesel članek, v katerem trdi, da niso socialisti meni ponujali kandidature. Pribijem sledeče: Lansko leto, ko so se pripravljale prvotne občinske volitve, prišla sta k meni gosp. Koren, pek moj, in Joško Mar, uradnik okraj. bolniške blagajne kot odposlanca stranke in me vprašala, ali hočem prevzeti kandidaturu za občinski odbor, kar sem jim odločno odrekel. Pred nekaj meseci me je g. Koren ponovno vprašal, če sem se premislil in če sedaj sprejemam kandidaturu. Zopet sem ga zavrnil, na kar mi je še rekel, da mi zna žal biti, ker stranka zna dobiti večino. Jaz sem se smejal. Tudi Streicher me je na ulici prijel, če hočem prevzeti, in zopet sem zavrnil. Da so bili pri meni gori omenjeni, lahko dokazem z mojim celim osebnim. V splošnem je pod mojo čast z lažljivim poročevalcem »Naprejš« polemizirati. — Ivan Bizjak, krojaški mojster.

Sevnica. »Nova Pravda« je naša prilika, da se obregne tudi ob JDS v Sevnici in sicer sedaj, ko je postavila ta svojo listo za občinske volitve ter piše, da je JDS pridobila glasove s piščo, ker se ji ni posrečilo dobiti pristaše NSS, na katere smo se »vrgli«, na drug način. Sicer dajo sami sebi lepo spričevalo, da jim je politika protianska stvar, a vino glavno. Toda o piščah, s katero smo baje dobili naše kandidate, naj gospodje raje kar močijo in ne hodijo na sonce, da ne pridemo mi z gotovimi dejstvi na dan, ko so se razni NSS-ari klanjali molohu kapitalizmu in kapitalistu — ubogemu človeku — ki je igral imenitno ulogo bogatega trgovca ter plačeval raznim »proletarcem« kuhano vino v velikanskih množinah. Imajo sicer s svojega stališča tudi prav; »proletarce« naj škoduje »kapitalistu«, kjer le more, magari tudi na ta način, da pije na njegov račun vino. Pustite nas »proletarce« lepo v miru in izvojujte boj za občino dostojno, saj bode ljudski glas sam pokazal, kdo ima zaupanje. 6. maj pa bode pokazal, ali je vaša metoda prava.

Videm ob Savi. Kakor povsod, tako je tudi pri nas veliko zanimanje za bodoče občinske volitve. Zanimali so se in barantali s kandidatskimi listi celo taki, koji vsak čas barvo spreminjajo, najhujši bivši nemškutarji se danes pehaajo za klerikalce.

Iz kozjanskega okraja. »Slov. Gospodar« dela »štimgo« z dosedajšnjim volilnim položajem v mariborskem okraju. To je nam razumljivo, saj je bil baš v teh krajih nekaj »štajere« najbolj razširjen in ti ljudje že vedo, da se morajo tudi sedaj držati one stranke, ki za porazenimi komunisti najbolj maže na stebrih naše ljubljene domovine. Isto velja deloma za ptujski, posebno pa za konjiški okraj. Sotelska, Savska in Savinjska dolina pa upamo, da se bodo dobro držale.

Iz Dramelje. Pri nas smo napravili kompromisno listo z veliko napredno večino, da se izognemo bojem, kakor smo jih imeli pod Ogrizekom. Odkar njega ni več tu, opazamo mnogo bolj mirno politično življenje. Čujemo pa, da dobimo baje Ogrizeka vrednega naslednika, o katerem pravijo, da je še za eno stopnjo hujši. Mi bi najraje, da ostane sedajni provizor za župnika. Škofijski ordinarijat si naj dobro premisli, predno nam zopet naprti boj, ki ne bo veri v korist.

Dobrna. Pri nas bomo imeli hud boj. S klerikalci gre tudi par komunistov in žal tudi nekaj naše inteligence. Kopalisko ravnateljstvo se je vpreglo v klerikalni voz. Kako dolgo bo v tem jarku vozilo, bomo videli. Morda ga miče usoda Rogaske Slatine?! Za danes dovolj!

Zetale. Tu se skrbno pripravljajo vse stranke na volitve. Kakor se vidi, hočejo imeti klerikalci zvonec; res smejo na svoje občinsko gospodarstvo, kjer ga imajo, oziroma so ga imeli, ponosni biti (glej občino Nadole prej!). Najprej pri volitvah na vse načine sleparijo, če jih pa roka pravice za to zadene, pa na vse načine lažejo. Poštenjaki so od danes do jutri, če pa imajo v rokah vajeti, pa gospodarijo, kakor da je bil volk mesar. Ali ni res, Zetalcanci? — Vas pozdravlja opazovalec iz Rasenika.

Iz Korotana.

Požigi slovenskih domov na Korotnem. Za časa plebiscita je pogorelo več slovenskih domačij, o katerih se po vsej pravici sumi, da je bil ogenj od zločinške roke položen. Omenimo samo slučaje Korotnem na Dračju. Vedenik v Čarčah, oba v občini Važenberk. Sedaj so zopet začeli požari pri Slovencih. Meseca februarja je pogorela hiša Labonca v Grebinju, dne 26. marca tl. je pogorelo pri Stuku v Hudemkraj, občina Vovbre, dne 3. aprila je pogorelo pri Jakopu, posestnik Pavel Miglar, v občini Važenberk, in dne 8. aprila tl. pri Angeli Poš na Zelinjah, občina Važenberk. Nemci se sami čudijo, da zmiraj gori samo pri »čuših«. Ne glede na to, da nobena država ne bi smela trpeti takšnih barbarstev, smatramo za smešno, da bi nemške oblasti, ki imajo dokaj dobro izvežbanega orožništva na razpolago, ne mogle izslediti krivcev. Vzrok, da se to ne zgodi, je jasen — one nočejo radi tega, ker bi prišel potem v preiskavo nemčur — folksverovec. Najboljši dokaz temu odkrita izjava nemškega orožnika, ki se je na vprašanje, zakaj ne dobijo krivcev, ki so zavratno napadli dekana Limpha, izrazil: »Stranka je premočna«. Meni je namreč nemško-nacionalna stranka, katere ud je zločinec. V Rožu namreč s prstom kažejo na napadalce dekana Limpha.

Iz Prekmurja.

Iz Prekmurja nam pišejo: V soboto in nedeljo (17. apr.) je prekmurske ravnine odela bela, snežna odeja. Bil je za nas to največji letošnji sneg. V zimi smo videli sneg samo dva dni o pustu, drugače pa smo bili popolnoma brez njega. Bil je to veličasten pogled! Vse belo po ravnini, a vmes pa že košata zelena drevesa, jablane v najlepši rožnati odeji. Lepa bi bila ta naravna prikazen in zanimanje in veselje bi jo opazovali v naši enoličnosti, če bi se nam pri tem ne krčilo srce v zavesti, da nam bo ta naravna krasota uničila tudi vse sadne pridelke. Ze dolgo nismo imeli tako obilno cvetja sadnih dreves kakor letošnje pomlad. — V ponedeljek je sneg polagoma izginil, ostalo pa nam je hladno deževno vreme. Dosedaj še ni mraz napravil občutne škode. Upamo, da še brez nadaljne uime prestojimo te kritične dneve...

Ljudsko štetje v Prekmurju je popravljen ter izkazuje sledeči izid: vsega prebivalstva je 92.415 (l. 1910: 91.240). Po narodnosti je Slovencev 74.447, Srbohrvatov 763, drugih Slovanov 67, Nemcev 2081, Madžarov 14.435. — Po veri je 66.414 rim. katolikov, 24.754 protestantov in 642 Židov. Leta 1910 je bilo Židov 978.

Mariborske novice.

Zgradba pravoslavne cerkve v Mariboru. Za zgradbo pravoslavne cerkve v Mariboru se je ustanovil poseben odbor, ki je izdal javen poziv, v katerem vabi na dan 2. maja k velikemu koncertu v Narodnem domu. Čisti dobiček koncerta je namenjen za gradbeni sklad. V Mariboru je že sedaj nad 2000 članov pravoslavne cerkve. V pozivu čitamo med drugim: Nimamo namena, kakor se je z neke strani podtikalo, prinašati pravoslavja v te čisto katoliške kraje, saj tudi v Beogradu ne preti pravoslavju nevarnost katolicizma. Tudi tam obstoji katoliška cerkev in po beograjskih ulicah se časti ob udeležbi vseh oblasti in dvora katoliško Telovo in katoliška Velikanoč.

Celjske novice.

Stanovanjska komisija v Celju. Poverjenstvo za socialno skrbstvo v Ljubljani je razrešilo Ivana Prekoršeka na njegovo lastno prošnjo dolžnosti predsednika stanovanjske komisije v Celju in imenovalo na njegovo mesto g. Franca Voglarja, učitelja v Celju. Istočasno je bil imenovan članom stanovanjske komisije g. Ivan Bizjak, krojaški mojster v Celju.

Koncert jugoslovanskega komornega kvarteta, ki se je moral vsled smrti sorodnika enega izmed izvajajočih preložiti, se vrši neprekinjeno v ponedeljek, dne 25. aprila v veliki dvorani Narodnega doma. Spored je sledeči: 1. Mozart: Kvartet B-dur (Allegro vivace assai — Menuetto — Adagio — Allegro assai); 2. a) Dvořák: Valse; b) Čajkovski: Jesenska pesem; c) Sinigaglia: Scherzo; 3.

Dvořák: Kvartet F-dur (Allegro ma non troppo — Lento — Scherzo — Molto vivace. Finale. Vivace ma non troppo.) — Vstopnice pri Goričar & Leskošek.

Zadnja seja gerentskega sosveta celjskega se vrši nocoj 23. tm. ob 5. uri popoldne.

Triglavska slavnost. (Darovi in prispevki.) Darovalo in prispevalo je mnogo prijateljev društva. Ker ni mogoče navesti vseh darovalcev, navajamo le nabiralce: Dr. Otmar Pirkmajer, okrajni glavar v Ptuj 4 sodeče vina (darovali Franc Osterberger, Murkovič Tomaž, Emil Blas, Prva haloška trgovina z vinom A. Korenjak i. dr.) in 130 butelj (darovali Stajerska hranilnica, nemški viteški red, grof Herbertstein, Jakob Zadavec in Franc Čuček), prof. Jakob Cimerman in dr. Fr. Hrašovec za starejšine v Mariboru in Beogradu večje svote denarja, dr. Ljudevit Štiker, odvetnik v Brežicah 2 sode vina (darovali družba Globus in graščina Brežice) in večjo svoto denarja: dr. Hrovat, zdravnik, Ormož, zaboj butelj; ga. Fina Kandušar, g. Oskar Černelč v Celju, g. Julko Kovačič v Vojniku, prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju zaboje butelj, Marko Ipač, okrajni glavar in dr. V. Železnikar, primarij v Slovenjgradcu, dr. Fr. Mayer, odv. v Šoštanj, večje svote denarja, nabrate med starejšinami; ga. Kukovec, Dečkova, Laznikova, Baeblerjeva, Černejeva, Požarjeva, Steinfeiserjeva, Žažekova, Seliškova, Schwabova, Joštova v Celju, gđc. Požarjeva v Št. Petru, gđc. Malčič Perger v Trbovljah, ga. Aneta Eisbacher, Laško, ga. Angela Goričar, Mozirje, gđc. Minka Košenina, Gornji grad, g. svetnik Potočnik, Rogatec, ga. Mešiček, Sevnica, denarja in blaga, gospa Lujza Kresnik, Vučenica, denar, sodni svetnik Serbec, Šoštanj, denar itd. — Od častnega odbora darovali so večje svote ministar dr. Kukovec, dr. Juro Hrašovec, general Maister, dr. A. Schwab, predsednik dr. Balčič, dr. Žužek, dr. Jenko, admiral Koch, dr. Bleiweis. Mnogi prijatelji in znanci poslali so po pošti vstopnino in večjo podpornino, ker se osebno niso mogli slavnosti udeležiti. Vsem pristrčna hvala!

Triglavska slavnost. Sklepna seja pripravljalnega odbora v soboto ob 6. uri pop. v rudeči sobi Nar. doma. Prosim, da se takrat predložijo vsi še neporavnani računi, ker se na poznejše račune ne morem več ozirati. — Predsednik.

Tedenski izkaz kužnih bolezni v celjskem političnem okraju. V tednu od 11. do 17. tm. je na novo obolelo v političnem okraju Celje 16 oseb za kozami in sicer: v občini: Trbovlje 1, Ljubno 2, Kalobje 8, Loka 1, Jurklošter 2 in Sv. Krištof 2. Vsega skupaj se je nahajalo v evidenci 48 za kozami bolnih. Umrla je osem oseb. — Za difterijo je obolela 1 oseba v Novištiti.

Nekaj besed glede nove knjižnice. Prejeli smo: Pred kratkim sem čital oklice nekega društva v Celju, da namerava ustanoviti novo knjižnico. Zato hočem popolnoma stvarno razmotriti, je-li nova knjižnica res potrebna ali ne. Za svojo osebo nisem principijelen nasprotnik temu, nasprotno, zagovarjal bi jo, ako bi bila potrebna. Poglejmo malo celjske razmere. V Narodnem domu obstoja knjižnica Čitalnice. Res, da je še sedaj malo slovenskih knjig pripovedne vsebine, toda temu so krive vojne razmere. — Knjige so bile deloma izposojene, pa ne vrnjene ali pa so zginele, ko je bila v njenih prostorih nastanjena vojaška bolnica. Toda pomanjkanju knjig se bode s časom odpravilo. Sedaj se je že nakupilo nekaj knjig, vendar jih ni mogoče vsled draginje veliko nabaviti. Namesto, da bi se podpirala ta knjižnica, se hoče ustanoviti nova, takorekoč konkurenčna. Knjižnica v Čitalnici ima jako veliko število hrvaških, srbskih, deloma čeških in ruskih knjig. Ta del je ostal do danes skoro nedotaknjen. Začeli so se srbohrvaški tačaji, mladina se uči v šolah ta jezik ter cirilico. V par letih bo postala ta knjižnica živa potreba, ter bo postala takorekoč nekakšno duševni centrum mesta in okolice, kakor je n. pr. v Ljubljani Sentjaskobska. Bila je prva ustanovljena, ima toraj prva pravico, da živi. Nova bi lahko le živovarila, ker bi se, kolikor poznam celjske razmere, razviti ne mogla. Veseli bi me bil, če se me more o nasprotnem prepričati. — I. K.

Vprašanje mestnih ubožcev v Celju. V našem mestu je krog 80 mestnih revežev, od teh krog 20 v mestni ubožni hiši.

Dobivajo mesečno po 20 K podpore. Med njimi so mnogi, ki niti hoditi ne morejo. Kako naj reveži izhajajo z borimi 20 K na mesec, je res uganka, ki je mestna nabožna očeta kljub vsej svoji skrbnosti ne moreta razrešiti. Naloga novega občinskega odbora bo, da to stvar pretrese in ustvari za mestne reveže razmere, ki bodo vsaj prilično odgovarjale načelom človekoljubja.

»Prijazna« kapucin. Minulo nedeljo ste dve slovenski dekleti prišli v kapucinsko cerkev in se tam pozdravili. Kar se v bližini odgrne zagrinjalo spovednice in navdušeni dušni pastir je izbruhal iz sebe psolve: »Pr k marš ven, ve slišite v k Prijazna dečko — kaj, zelo vnet za zveličanje vernih duš?!

Za Jugoslovansko Matico je podarila gospa Frančiška Kovač, trafikantka v Aleksandrovi ulici, 370 K, t. j. znesok, ki ji je bil kot zbirka zanj ob priliki, ko je bila lani okradena, nedavno izročen. Ker ni dobila nabiralne polje in ne ve, komu se naj osebno zahvali, stori to tem potom vsem neznanim darovalcem.

V Ljubčini je 19. tm. umrl v 74. letu starosti g. Anton Vengust, veleposesnik in gostilničar, oče viš. poštnega oficijala g. Jerneja Vengusta v Gor. Radgoni. Pogreb je bil v četrtek 21. tm. na pokopališče v Vojniku. N. v m. p.!

Špedicijsko podjetje Pelle. Prejeli smo: Kadarkoli se ozrem na špedicijski voz podjetja g. Pelle — vidiš ga sedaj ta, sedaj tam v mestu — se mi stiskajo pesti. Tretje leto po razpadu bivše monarhije — pa še vedno bereš na tem vozu: Cilli itd. napisano z velikimi črkami. Zakaj se ne odpelje podjetje g. Pelle s svojim špedicijskim vozom, da poišče »CILLI«, ki ga v naši državi ni? Imamo pač v Jugoslaviji mesto Celje, in vrva se mi misel, da je podjetje g. Pelle s svojim vozom zašlo in da ga bo na vsak način moralo dati prebarvati, ako hoče še kaj dolgo vozariti z njim po našem lepem Celju. — Dobrovoljec.

V lepo družbo so minulo sredo zašli naši narodni socialisti na skupnem svojem shodu s soc. demokrati. Odkupovali so morali — kakor drugi zborovalci — listke, s katerimi se je pobiralo za žrtve lanskega komunističnega puča v Ljubljani. Mi gospodom »narodnim« risimo te družbe prav nič nevoščljivi. Samo jih prosimo, da zopet ne smatrajo te solne konstatacije za — »napad«.

Na telefonu človeku večkrat udari na uho, kako razni zagrizeni nemškutarji, zlasti razni židi in židinke iz Zagreba, kličejo naše Celje za Cilli. Upamo, da take ljudi naši poštni uslužbenec primerno ponuče, da Cilli ne eksistira več.

Dijaška kuhinja v Celju je prejela po g. dr. Šandorju Hrašovecu, odvetniku v Kozjem 585 K, ki jih je nabral namesto venca na grob umrlega notarja Mih. Pimtarja. Darovali so: po 50 K: odvetnik dr. Šandor Hrašovec, oskrbnik Ed. Levstik, trgovec Anton Pleterski, sodni svetnik dr. Andrej Novak; po 40 K: kaplan Ivan Hanžič, davčni upravitelj Jožef Šprah, dr. Ujčič, kancelist Fr. Robar, sodnik Zórer; po 30 K: dekan Marko Tomažič; po 20 kron: nadučitelj Robert Ivanuš; po 10 K: Ladisl. in Marija Vončina, trgovka Anika Vahčić, župan Fr. Guček, usnjar Vinko Höfler, trgovec Jožef Druškovič, kancelist Iv. Drame, kancelist Fr. Ferencak, davčni prakt. Rudolf Lotrič, davčni pristav Dragotin Grah, davčni upravitelj Dobravec; po 5 K: Vinko Berstovšek; po 4 K: brivec Anton Stojšin, gostilničar Iv. Kuželj; nabrano še 22 K. G. Anton Baumgartner, tapetar v Celju, daruje svoj zaslužek o priliki triglavanskega plesa dne 9. aprila tl. 80 K. Namesto venca na krsto umrlega g. Iv. Kramerja, trgovca v Trbovljah, daruje g. Peter Majdič, veletrgovec v Celju 200 K.

Sokolstvo.

Vojnik. Preteklo nedeljo je ponovlj »Sokol« v Vojniku narodno igro »Dijvi lovec«. Vkljub temu, da je bila vsled skrajno slabega vremena udeležba manjša, so se igralci potrudili kakor prvič. Ti so prav izborne moči in bi delali čast tudi večjemu odru. Režiser g. Vlado Brezovnik je vodil igro prav dobro. Tine (g. Burdjan, učitelj v Novi cerkvi), Gašper (g. Viktor Špes), kovač in gostilničar (g. Kolar), Jež (g. Vinko Požar, učitelj) ter ostali igralci so svoje vloge prav dobro rešili. Tudi oba zbora sta bila dobro izvežbana. Ako bodo igralci složni, bodo

uprizorjati lahko še prav lepe igre. Neustrašenim Ljubčanom najskrajnejša zalivala za obilno udeležbo!

Rogaška Slatina. To nedeljo smo imeli v zdrav. gledišni dvorani prav čedno prireditev slatinskega »Sokola« z zelo obsežnim sporedom. Veseloigra v Ljubljano je dajmo »je bila razmeroma dobro uprizorjena in zaslužijo vsi igralci za svoj trud najlepšo pohvalo. Pod vodstvom pevovodje g. Lebana je nastopil mešani pevski zbor, čegar prvi nastop nam daje upanje, da se bo zbor kar najbolje razvil. Pevski materijal je dober; možki zbor nekoliko preslab, posebno v višjih legah, pri tem, ko je sopran zelo močan in so alti s svojimi lepimi glasovi vzbujali vseobčo pozornost. G. Leban je mlad, zelo ambiciozen pevovodja, ki je s svojim simpatičnim nastopom in dirigiranjem pridobil mahoma vse simpatije publike sebi in zboru. Viharna pohvala publike naj mu bo v zadoščenje za ves njegov trud. V splošnem je bil spored odločno predolg, pavze dolge in mučne, kar bo treba pri prihodnjih prireditvah odpraviti. Prireditev je imela velik moralen in upamo tudi gnoten uspeh ter je le želela, da se kaj sličnega pogosteje uprizori.

Laško. (Naš Sokol za občinske reveže.) Naš vrli Sokol se od dne do dne lepše razvija. Dramatični odsek (vodja brat Slavec) v zvezi z godbenim (pod vodstvom brata Kopača) in pevskim (br. Četina) nam daje redno vsak mesec po eno ali dve predstavi, ki daleko pressegajo podoželno diletantstvo. Kdor pa je slišal koncert sokolskega orkestra, se je čudil, da so mogli toliki uspehi v našem majhnem trgu. Cast br. Kopaču! — V nedeljo 10. tm. popoldne je dramatični odsek ponovil Meškov igrokaz »Mati«. Dvorana je bila polna. Sokol pa je sklenil čisti dohodek prireditve podariti trškim občinskim revežem. Izročilo se je občinskemu gerentstvu v ta namen 1000 K, ter bo gerentstvo ta dar po svojem predurku porazdelilo med reveže. Živel Sokol! Tržani, oklenite se ga in podpirajte ga!

Na Pragerskem se je v četrtek 21. tm. ustanovil odsek mariborskega Sokola. Predaval je br. dr. Privko.

Sokol v Slov. Bistrici si hoče postaviti Sokolski dom, da dobi svojo telovadnico. Ker pa je društvo mlado in brez premoženja, se obrača do vseh prijateljev sokolske misli, da ga podprejo z gmotnimi prispevki. Ne dvonimo, da se bodo prijatelji sokolstva prošnji častno odzvali.

Dopisi.

V Kasazah pri Petrovčah je umrl 19. tm. ugledni posestnik in odbornik petrovške občine g. Ivan Holobar, zavežen pristaša napredne struje. Pogreb se je vršil 21. tm. na pokopališču v Grižah.

Iz Vitanja. Vitanje, morda najzagrizenejša nemčurško gnezdo, ležeče obenem v najbolj nemčurškem, narodno najbolj nezavednem okraju konjiškem, začena polagoma dobivati slovensko lice. Imamo že 2 narodni trgovini, klubčarja, 2 krojača, 2 čevljarja, 2 trgovca z lesom, mizarja, kovača, brivca, sedlarja, peka in menda tudi mesarja. Minuli mesec pa je odprl naš gerent g. Vester na nekdanjem Jankovičevem gostilno in dobil v osebi g. Potočnika zanesljivo narodnega najemnika. Podjetju želimo obilo sreče! Naj bi postalo — seveda pri vsestransko prvovrstni postrežbi v pijančiji in jedi — pravi »Narodni dom«, shajališče posebno tudi gosp. uradnikov ob njih uradnih potovanjih in vobče vseh narodno zavednih tujcev in letoviščarjev. Prijatelji Slovence! Podpirajmo svoje ljudi! Zraven pa bodimo tudi malo idealni, akoravno morda dobimo pri nasprotniku isto blago za par vinarjev ceneje.

Iz konjiškega okraja. (Zagrizena nemčurka.) Pretečen teden je šetala žena trgovca z lesom, gospa Ela Jonke iz Oplotnice na peronu mariborskega kolodvora z nekim gospodom. Kar naenkrat ruče ta milostljiva: »Diese serbische Bagage. Marburg ist schon ein ganzes serbisches Nest.« Dva gospoda slišala sta ta izbruh njene nemčurske duše, stopila k njej in zahtevala legitimacijo. Nasledki tega izraza nam še niso znani. Ali se morda zanašate na to, da ste, kakor vedno povdarjate, s politično oblastjo v Konjicah na jako prijaznem stališču? Vam zna spodleteti! In dalje Vas vprašamo, zakaj pa ne optirate? — Idite, kamor Vas srce vleče. Vaše milijone pa, če jih imate, ste zaslužili pri slovenskih kmetih. Če

Vam vse, kar je slovensko, tako mrzi, zakaj se pa Vaš mož vedno v Zagreb in Beograd vozi, da tankaj svoj les ponuja? Pošljite ga v Avstrijo! Sploh pa so Oplotnica, Konjice in Loče taka nemčurška gnezda, kakor jih cela Slovenija ima. Čudno pa je, da vlada še to nemškotarijo podpira, ker nastavlja tu zagrizene nemčurje za zdravnike, kakor bi Slovencev za ta posel ne bilo.

Grobelno. Ciril-Metodova družnica za Grobelno in okolico priredi svoj občni zbor dne 1. maja ob 3. uri popoldne na Grobelnem. K obilni udeležbi vabi občor.

Sevnica. (Dopisniku »Straže« za uho!) Na brezplodno izbruh jeze sevnjskih »zamorcev in zamorčkov« ugotavljam sledeče: Knjižnica bralnega društva v Sevnici je v resnici prešla v roke »Sokola« v svrhu ustanovitve javne ljudske knjižnice, to pa zato, ker ima »Sokol« smisel in dolžnost za napredek in povzdigo kulture vsakega posameznika, da bode vsak človek prišel v lastnem razmišljanju do prepričanja, da je tudi on jedinica, s katero se mora računati v človeški družbi. To je pa ljudem, ki ljubijo temo, »zamorcem«, tri v peti, ker jim ravno s te strani grozi pogin. Radi bi se nadalje v kačnem ribarilu, zato nasprotujejo evoluciji duha širših mas in zato tudi vse rovanje proti »Sokolu«. Glede knjižnice bodi tudi omenjeno, da je »nekdo« pred izvanrednim občnim zborom bralnega društva ponudil predsedniku kar 60 glasov, da prepreči izročitev knjižnice »Sokolu«, toda možakar se je uračunal, ker ni vedel, da imajo v odboru tudi drugi odborniki pravico glasovanja. Kar se tiče »starih devic«, kot jih dopisnik imenuje, izgleda, da so te vrste ženske pri njem v veliki časti, saj si je vendar takšno tudi izbral za sopotnico svojega, slabe politike polnega življenja. Na ostale in nadaljne napade ne odgovarjamo več, ker jih smatramo za izročke, ki so plod morgauatičnega zakona klerikalne zlobnosti in zbrskanih možgan dopisnikovih.

V Meži ob Dravi je 20. tm. umrla gospa Ljudmila Pernat, stara 66 let.

Muta. Ker bo letos 1. maja nedelja, se vrši običajen živinski in kramarski smenjen na Muti namesto 1. maja že v soboto 30. aprila.

Dnevna kronika.

Slovensko žensko v Novem Sadu. V petek zvečer se je odpeljalo na sestanek jugoslovenskega ženstva iz Ljubljane in Maribora 8 Slovenk. V Novem Sadu so na kolodvoru v soboto popoldne ob 2. uri pozdravile dospelo Slovenke novosadske Srbinje ter jih z vozovi odpeljale na zasebna stanovanja. V nedeljo, ponedeljek in torek dopoldne so se vršile seje zaradi programa kongresa jugoslovenskega ženstva v Ljubljani. V nedeljo popoldne se je vršila v Srpski Matici svečana seja Dobrodelne zadruge novosadskih Srbinj ob udeležbi delegatke iz Slovenije, Hrvatske in Srbije; popoldne so napravile izlet v Karlovce. V ponedeljek popoldne je bilo razgledovanje podunavske flotile in nato na ladji v Kamenico. V torek zvečer je bila svečanostna predstava v Srpskem narodnem gledališču.

»Koroški Slovenec«. Na Dunaju je pod najtežjimi neprilikami pričel izhajati »Koroški Slovenec«, ki je koroškim Slovincem tako potreben, da bi ga morali ustanoviti, če že tega ne bi storili nekateri koroški rodoljubi. »Koroški Slovenec« je danes edin glasnik naših v Avstriji preganjanih bratov in je zato dolžnost vsega slovenskega naroda, da podpre idealno delo »Koroškega Slovenca«, v kolikor je le v njegovi moči. »Koroški Slovenec« se narača na Dunaju V., Margaretenplatz 7, Lidova knjihtiskarna.

Nemčija naj nam da mesto konj poljedelske stroje. Dne 20. aprila je odpotoval v Pariz dr. Djoka Mitrovič, načelnik ministrstva za poljedelstvo z mislijo, da poroča o sedanjem stanju živine v Srbiji; zahteval bo, da nam Nemčija dolžno živino čimprej izroči. Dr. Mitrovič ima tudi nalogo, informirati našega delegata v reparacijski komisiji v tam smislu, da nam Nemčija mesto nam določenih konj izroči poljedelske stroje v isti vrednosti.

Nov načrt zakona o neposrednih davkih je v vojnem ministrstvu izdelan. V Sloveniji odpade vojni davek, osebna dohodnina se ne zviša, eksistenčni minimum se zviša na 10.000 K, komisije za osebne davke se vzpostavijo.

Jugoslovanski gasilec.

DVEM TOVARIŠEM — IVANU KRAMARJU IN ANTONU HALLERJU — V SPOMIN.

Slovensko gasilstvo je v enem tednu zgubilo dva stebra, katere sta, osebno v Posavju, držala mogočno stavbo gasilske organizacije. Po daljšem bolehanju nas je zapustil dne 11. aprila Ivan Kramar v Trbovljah. Kdo tovarišev ga ni poznal? Kdo ni poznal markantnega, vsakemu gasilec vedno prijaznega obraza? Mislim, da jih je med gasilci prav malo, kateri niso poznali Kramarja osebno ali pa vsaj po imenu. Izguba gasilstva je velika, kajti Kramar je bil z dušo in telesom pri delu za prireditev te organizacije. Dokler je bil še bolj zdrav, je bil povsodi, kjer je šlo za gasilstvo, ni bilo zborovanja, na katerem ne bi bil, a v domačem kraju redokdaj kaka vaja, kak požar ali kaka druga nesreča, zoper katero ni šel, svojem društvu na čelu, v boji. Z vso vneto je svoje društvo, kateremu je načeloval preko 30 let, vezbal in vadil, dobro se zavedajoč, da le izurjeni in dobro izvežbani gasilec more z uspehom začeti boj proti ognju in vodi. Tako je prišlo, da si je ustvaril društvo, katero naj služi mladane vsemu društvu za vzgled. Ker pa je bil tako delaven, je užival tudi povsod zaupanje in bil je poslan v predsedstvo jugoslovenske gasilske zveze »Ljubljana« in v odbor gasilske župe žalske. Kako se je v vseh teh organizacijah zanimal za stvar, kako je natanko zasledoval ves razvoj, s kako premišljenimi predlogi je sam sodeloval pri zgradbi organizacije, to ve preceniti le oni, kateri je bil pri zborovanjih navzoč. Ni se zbal napora in truda, ne stroškov; ne, gasilstvo ga je klicalo, šel je, da se med tovariši pomeni o novih ukrepih, s katerimi bi se naj organizacija dvignila, gasilstvo samo pa napredovalo. Bil je s tako ljubeznijo pri stvari, da trdijo, da ga je samo gasilstvo razvedrilo in je le kak pogovor o tej organizaciji pregnal njegovo slučajno slabo voljo. Kako vnet je bil za gasilstvo, naj nam dokazeta dva slučaja. Ko je gas. župa žalska leta 1919 imela svoj izredni občni zbor v St. Petru v S. d., niso na južni železnici vozili vlaki, a on je hotel biti pri zborovanju; prišel je — 60-letnik — čez hribe preko St. Pavla peš, samo, da je bil pri zborovanju navzoč. Ginjivo in za Kramarja značilno pa je, da je kake 3 tedne pred smrtjo potom svojega društvenega tajnika poročal gas. župi žalski, da ga v kljub težki bolezni razvoj gasilstva še vedno zanima in da se mu naj pošljejo prepisi zapisikov predsedstvenih in odborovih sej, samo, da ostane poučen o delovanju župe! In ta vzor-tovariš nas je zapustil na veke! Kako prijeten je bil, je pokazal veličasten pogreb.

Vrnivši se od tega pogreba pa je smrtno ponesrečil tov. Anton Haller v Brežicah. Kako delaven je bil tudi ta tovariš! Takoj po prevratu se je postavil na čelo narodnega dela v gasilstvu in Haller je bil prvi tovariš, kateri je poročal, da je v njegovem kraju vse v redu, da v Brežicah ne obstoja več Feuerwehr, ampak gasilno društvo in že meseca marca 1919 je bilo društvo včlanjeno v nekdanjo štajersko slov. zvezo. Spominjam se zadnjega občnega zbora te zveze. S kako živahnostjo se je zanimal za podrobnosti v naši organizaciji — saj je do takrat ni poznal. A od tedaj pa do sedaj je delal neumorno, postal je župni načelnik posavske gas. župe in tam tako deloval, da je bil eden najboljših župnih načelnikov v JGZ.

Slava Vama, draga tovariša, počivajta mirno, slovensko gasilstvo vaju obdrži v hvaležnem in najlepšem spominu.

Dr. Bergmann.

Jugoslovanska gasilska zveza. V Zagrebu so se pretečeno soboto zbrali delegati Hrvatsko-slovenske vatrogasne zajednice in Zveze slovenskih gasilcev, da sestavijo pravila za Jugoslovansko gasilsko zvezo. Delegati so sestavili pravila v naprednem, strokovnem in nacionalnem duhu tako, da bo Zveza mogla pospeševati gasilstvo cele države. V pravila je bilo med drugim sprejeto določilo, da Zveza podeljuje službene kolajne za 10- in 20-letno pohvalno službo in predlaga državni oblasti v odlikovanje za 25- in 40-letno pohvalno službo. Končno se je konstituiral odbor za pripravo gradiva za glavno skupščino tako-le: predsednik Mr. Barle, starosta Zveze v Ljubljani; podpredsednik Mirko Kolarič, tajnik Zajednice v Zagrebu; tajnik Bogomil Toni, po-

veljnik Vatrogasnega društva v Samoboru.

Vestnik invalidov.

Nov invalidski zakon. Kakor se iz Beograda poroča, se zbira v ministrstvu za socialno politiko gradivo za definitivno sestavo invalidskega zakona, ki se — kakor hitro bo to mogoče — predloži ustavotvorni skupščini v diskusijo. Predvsem je treba omeniti, da se namerava dosedajni sistem invalidskih podpor temeljito izpremeniti ter da se postavi na čisto novo podlago. Invalidske podpore se v bodoče ne bodo podeljevale kot nekako priznanje, marveč kot vzdrževalni prispevek, ki naj v vojni ponesrečenim zagotovi dostojnejše življenje. Z ozirom na naše finance je vsled tega nujno potrebno, da se materijelno dobro situiranim invalidom ne podeljujejo nikake podpore, ostalim invalidom pa se priskoči v pomoč po njihovih premoženjskih razmerah. V prvi vrsti bo torej država skušala invalidom-obrtnikom in invalidom-poljedelcem pomagati na ta način, da jim omogoči izvrševanje njihove obrti, oziroma obdelovanje zemlje. Kar se tiče vojni vdov in sirot, namerava ministrstvo izboljšati njihov položaj in omogočiti pomoč tudi onim, katerih obstanek je bil odvisen od dela pokojnikov. Med te spadajo tudi nezakonski in otroci v vojni ponesrečenih. Bržčas se zniža tudi odstotek sposobnosti pod dvajset.

Dolenjske Toplice za invalide. S 1. majem tl. prične invalidska uprava z brezplačnim zdravljenjem invalidov v Dolenjskih Toplicah. Oni invalidi, ki se žele zdraviti v teh toplicah, naj pošljejo svoje prošnje do 20. maja invalidskemu oddelku poverjenstva za socialno skrb (Santpeterska vojašnica). Prošnje morajo biti opremljene z izvidom o nadpregledu in zdravniškim spričevalom okrajnega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prošilec res potreben zdravljenja v Dolenjskih Toplicah in da je bolezen dejansko v vzročni zvezi z njegovo invaliditeto. Prošnje, ki ne bodo v tem smislu opremljene, se ne morejo upoštevati. Zdravljenje bo trajalo povprečno za vsakega invalida 3-6 tednov. Onim invalidom, ki so že letos vložili prošnje za sprejem v Dolenjske Toplice ni treba istih ponoviti.

Narodno gospodarstvo.

REORGANIZACIJA KMETIJSKEGA ŠOLSTVA NA HRVAŠKEM.

Leta 1920 se je kmetijsko šolstvo na Hrvatskem popolnoma reorganiziralo. Na zagrebškem vseučilišču se je ustanovila že leta 1919 agrarna fakulteta, v Križevcu pa se je staro višje gospodarsko učilišče opustilo in na mestu njega ustanovila višja gospodarska šola, katere absolventi naj zasledijo mesta kotarskih ekonomov. Za vstop v višjo gospodarsko šolo je potrebna kot predizobrazba dovršena spodnja srednja šola, ali pa nižja gospodarska šola. Absolventi te šole se pa tudi lahko vpišejo na agrarno fakulteto zagrebškega vseučilišča.

Razen teh dveh šol obstojajo na Hrvatskem in v Slavoniji tri nižje kmetijske šole, in sicer: v Križevcu, Iluku in Požeju, ter gospodinska šola v Petrinjah. Kakšna brezbriznost vlada za te šole od strani hrvatskih seljakov, nam dokazuje dejstvo, da od vseh treh zavodov deluje samo oni v Križevcu, ostala dva sta pa zaradi pomanjkanja gojencev zaprta.

Vse nižje kmetijske šole so bile svoječasno dveletne (celoletne) ali pa dveletne ratarske (zimske delavske) šole. Vlada in strokovni krogi pa so ovrgli ta način dveletnih in ratarskih šol, ter vpejali triletno nižje gospodarske šole enotno za vso deželo. Učni načrt se razlikuje od prejšnjega s tem, da je učna snov razdeljena na tri leta, ter da se zraven strokovnih predmetov poučuje splošno izobrazovalni predmeti v toliki meri, da naj bi dobili gojenci v tem oziru toliko podlage, kakor vsaj na meščanskih šolah. Starostna doba se je znižala na dovršeno 12. in še neizpolnjeno 14. leto. Kot predizobrazba se zahteva pet razredov ljudske šole. Cilji so sledeči: 1. Mladenič naj se poda toliko strokovne in splošne izobrazbe, da zamore po absolviranju te šole doma umno gospodariti. 2. Nadarjenim mladenci je dana prilika: a) po položitvi sprejemnega izpita vstop v višjo gospodarsko šolo; b) vstop v prvi letnik učiteljskega.

Učenci imajo v prvem letniku (zimski tečaj) 9 ur strokovnega, 24 ur splošno izobraževalnega pouka in 15 ur praktičnega dela na teden.

Mladeničem se odkaže služba praktičnega dela nepretrgano skozi 15 dni. Dodelita se pa tudi po dva učenca skozi 30 dni v šolsko kuhinjo (zraven kuharice in dveh pomočnic), ki izdajata dnevno jedila iz glavne zaloge, ter zapisujeta vse izdaje v dnevnik, nadzirata kuhinjsko osobe, servirata ostalim učencem in čistita obednice.

Za strokovni pouk je predviden en ravnatelj, dva strokovna učitelja ter en učitelj za delni pouk splošno izobraževalnih predmetov, kateremu pripada tudi funkcija prefekta v internatu. Za ostale splošne predmete pa se pritegne moči iz drugih zavodov.

Zemaljska vlada podpira razvoj kmetijskega šolstva z vsemi sredstvi ter je posebno radodarna glede podelitve prostih mest.

(Po »Kmetovalcu«.)

POZIV ZA PRIJAVO ZALOG LESA V SVRHO DODELITVE VAGONOV.

Vladni komisar pri Odseku za lesno industrijo Zveze industrijev za Slovenijo v Ljubljani, Šelenburgova ulica številka 7/II, pozivlja vse lesne industrije, trgovce in proizvajalce brez ozira na to, ali so člani Odseka za lesno industrijo ali ne, da prijavijo na zgoraj navedeni naslov zadnji čas do 30. aprila t.l.:

1. količino rezanega in tesanega lesa, katerega ima shranjeno v zalogi;
2. kraj, kjer se les nahaja;
3. nakladalno postajo.

Prijavijo naj se samo one zaloge, ki se nahajajo že v skladiščih ali na žagah (torej one v gozdih ne) in od zalog le oni del, ki se namerava izvoziti v Italijo ali preko italijanskega ozemlja v inozemstvo v času od 10. maja 1921 do 10. avg. 1921. Na podlagi teh prijav se bodo potem razdelili od železniških uprav Odseku za izvoz lesa na razpolago dani vagoni. Kdor zalog ne bi prijavil, se mu za prej omenjeno dobo 3 mesecev ne bo dodelil nikak vagon. Istotako pa bi se od dodelitve vagonov črtali oni, ki bi zaloge, katere se bodo od slučaja do slučaja po posebni komisiji pregledale, napačno prijavili. Za prijavo pride seveda v poštev samo oni les, ki se nahaja v Sloveniji.

Stranke, katere imajo sedanje certifikate v roki, se še pozivljajo, da jih za gotovo izrabijo zadnji čas do 10. maja 1921, ker bodo ti certifikati po tem datumu brez veljave.

Za uvoznike nemškega blaga važno naredbo je izdalo finančno ministrstvo pod 9. apr. 1921. Glasom te naredbe se ima odlej pri uvozu blaga vsake vrste, če je popolnoma ali z nadpolovičnim delom materije izdelano v Nemčiji, pri carinarnici plačati 50% fiktivne vrednosti. Potrdilo naše carinarnice o tem plačilu velja kot odplačilo polovice nabavne cene napram nemškemu prodajalcu. Ako bi došlo blago iz katerekoli druge države, preko katere bi se moglo uvoziti nemško blago, mora uvoznik carinarnici jamčiti za to, da blago ni nemškega izvora, ako se hoče oprostiti vplačila pri carinarnici, nosi pa vse neugodne posledice, ako bi se pozneje izkazalo, da je blago z več kakor 50 odstotki materije in dela nemškega izvora. Naredba je stopila v moč s 16. apr. in ne velja za državne nabave in za ono blago, ki je bilo kupljeno in plačano že pred objavo naredbe. Finančni minister sme v posameznih slučajih dovoljevati izjeme.

Velik živalski in kramarski sejem v Št. Jurju ob I. ž. se vrši v ponedeljek, dne 25. aprila.

Priglasitev terjatev Intendantov za Slovenijo v likvidaciji. V smislu odloka deželne vlade za Slovenijo št. 5629 z dne 1. aprila 1921 pozivljajo se vsi, ki imajo še kako terjatev do vojaške intendantice za Slovenijo za vojaške dobave, najemni-

ne itd. za čas od preobrata do vključno 31. avg. 1919, da prijavijo te terjatve Vojaški intendantici za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani najkasneje do 31. maja 1921. Na prijave po navedenem roku se radi zaključna likvidacije ne bo več oziralo. Odškodnine glede zaplenjene priljage itd. oficirjev ne pridejo tu v poštev, ker zadeva še ni končno rešena.

Potrdila o carine prostem uvozu. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek za industrijo in obrt v Beogradu je izdal dne 6. aprila 1921 pod številko 1254 odlok, glasom katerega je edinole ono pristojno za izdajanje potrdil, da se gotove vrste predmeti ne izdelujejo v naši državi ali pa v nezadostni količini. Le taka potrdila morajo upoštevati carinarnice pri oproščanju carine. Interesenti se opozarjajo, da se v bodoče že vnaprej obrnejo na ministrstvo trgovine in industrije, oddelek za industrijo in obrt v Beogradu za navedbo vseh predmetov, ki jih bodo v kratkem času importirali. Prošnje je kolikovati z 2 dinarjema in priložiti za vsako zaproseno potrdilo kolek za 5 dinarjev. Vse predmetne prošnje se rešujejo kot nujne že isti dan, ko jih prejme ministrstvo, in izdana potrdila veljajo za daljšo dobo.

Uvažanje mineralnih olj iz inozemstva. Glasom razpisa ministrstva za prehrano in obnovo dežel z dne 5. aprila 1921 so dovolitve za uvoz mineralnih olj iz inozemstva ukinjena. Odslej sme vsakdo, ki se izkaže, da ima protokolirano firmo ter da je plačal predpisani davek, uvažati mineralna olja brez privolitve imenovanega ministrstva, oziroma njegovih odsekov.

Čilski soliter. Dotičnikom, ki so se mi svoj čas prijavili, javljam, da sem začel razpošiljati čilski soliter za poizkusno gnojenje po nalogu »Delegacije proizvajalcev čilskega solitra«. Za vsak poizkus se je določila množina solitra, ki odgovarja za površino 100 kvadratnih metrov. Opozarjam, da je bil rok za priglasitve skoro v vseh listih določen na dan 15. februarja t.l. Vsi, ki so se dotlej prijavili, prejmejo soliter. V »Kmetovalcu« pa je bil rok brez moje vednosti določen na dan 25. februarja. Tudi te priglasence sem upošteval toliko, kolikor je bilo še mogoče. Upoštevati pa nisem mogel več onih priglasencev, ki so se zglasili in mojo »Slovenskemu Narodu« že meseca januarja poslano notico, ki pa jo je objavil ta list še le dne 19. marca t.l. Takrat je bilo za zglasitve pač že prepozno. Neupoštevanji priglasenci naj mi tedaj ne štejejo v zlo, ker se nisem mogel takrat več ozirati nanje. Soliter razpošiljam zastoj in poštino prosto. — Vse prejemnike čilskega solitra pa še posebej opozarjam, da ga morejo (določenim) usevom tudi po vrhu potrositi. Kako je s solitrom ravnati, je razvidno iz navodil, ki so priložena pošiljkam. — Dipl. agr. A. Jamnik.

»Slovenski Sadjar«, prepotreben strokovni list, ki je radi vojnih razmer moral prenehati, je zopet oživel kot glasilo novo ustanovljenega »Sadjarskega društva za Slovenijo«. Ravnokar je došla 1. številka s krasno barvano prilogo (breskev Amseten) ter raznovrstno in prav prikladno vsebino iz peres naših priznanih veščakov v sadjarstvu. Že ta številka nam je porok, da bode list pod spretnim in preizkušenim vodstvom višjega sadjarskega nadzornika g. M. Humek-a uspeval prav dobro, seveda le tedaj, če bode dobil iz obilnega števila slovenskih sadjarjev tudi dovolj naročnikov. Naj bi vzbudilo novo ustanovljeno društvo, čegar pravila vsebuje tudi ta prva številka njegovega glasila, prav mnogo odziva pri naših sadjarjih, posebno pa se pri naših javnih korporacijah, kakor občinskih in šolskih zastopih, denarnih zavodih i. dr. Z društvom po 40 K je poravnana tudi naročnina za list. Društvu, kakor tudi listu želimo odkritosrčno prav krepek razvoj v prilog slovenskemu sadjarstvu.

Ureditev soline na Kreki. Na seji ministrskega sveta se je razpravljalo o solini na Kreki pri Tuzli. Minister Krizman je poročal, da bi ta solina mogla, če se primerno preuredi, proizvajati toliko soli, da bi naši državi sploh ne bilo treba uvažati soli. Ministrski svet je ministra Krizmana pooblastil, da izdela projekt za preureditev soline na Kreki na način, da bi zadoščala potrebam cele države.

Državni dohodki iz trošarine. Po statističnih podatkih generalne direkcije posrednih poreza so dohodki od državne trošarine v marcu tega leta za celi teritorij naše države znašali 21.713.244 dinarjev. V isti dobi so znašali ti dohodki lansko leto 8.713.244 dinarjev. Od 21. junija 1920 do konca marca 1921 je nesla trošarina skupno 125.471.263 dinarjev. V državnem proračunu je za to dobo bilo predvideno le 112.827.108 dinarjev, torej je prebitok tega dohodka znaten.

Praški velesejem in Jugoslavija. S tega velesejema se je prodalo največ blaga v Jugoslavijo in sicer za 49.480.000 č. kron. Na drugem mestu je Bolgarska, v katero se je prodalo za 30.663.000 č. K, potem Rumunija z 13.553.000 č. K, Italija z 6.657.000 č. K in Avstrija z 6.302.560 č. kron.

Češka trgovina z Rusijo. Zastopniki ruskih zadrug so že deli časa v stiku s centralnim vodstvom čeških gospodarskih zadrug v Pragi ter snujejo slovensko zadrugno banko z akcijskim kapitalom v znesku 3 milijonov kron. Dva milijona delnic podpišejo zadrugniki, en milijon pa zasebniki. Banka namerava organizirati in izpeljati redno izmenjavanje blaga med Rusijo in Češkoslovaško, širiti male češke izdelke ter prodajati ruske sirovine. V sredi meseca maja se bo vršil vseslovenski zadrugni kongres, ki bo odločil, če stopijo v zadrugno zbornico tudi balkanski zadrugniki.

Prva jugoslovanska tovarna tehnic v Celju je sedaj opremljena z vsemi potrebnimi stroji, tako da more ustrezati tudi največjim zahtevam. Z izdelovanjem tehnic se v ozemlju naše države do sedaj v večji meri ni nihče bavil, ampak se je moral do danes ves ta izdelek importirati, največ iz Avstrije. Posebno težavno se je pa tudi takega specializiranega dela poprijeti, ker potrebuje ta stroka posebno dobrega tehničnega in praktično izvežbanega osebja; toda g. Rebek je sedaj premagal vse te težkote, kar dokazuje že to, da mu je poverjeno delo te stroke po vseh železnicah naše države, do čim se je to delo opravljal preje edino le na Dunaju ali v Budimpešti.

Trošarina v letu 1921/1922. »Jutro« poroča iz Beograda: Vlada je izdelala načrt zakona o trošarinah, ki se imajo pobirati v finančnem letu 1921/22. Velikih prememb ni. Napredek je, da je finančna uprava uvaževala kritiko glede trošarine na mineralne in soda-vode, na olje in kvas, ki odpade odslej popolnoma. Daljni velik napredek je v tem, da bo trošarina določena v srebru, kar sicer neposredno v cenah konsumentu hipno nič ne hasne, vendar mu zagotovi, da se ne more trošarina čez noč vsled poviške zlatega ažia dvigniti. Tarifne postavke ostanejo večinoma nespremenjene in se samo transponirajo iz zlata na srebro. Poviškov ni nobenih, pač pa nekaj manjših olajšav. Iz nepoznanja razmer se je skušalo za fina vina proglasiti vsa vina nad 15% alkohola ali nad 5% sladkorja.

Vsled takojšnje intervencije, demokratičnih poslancev se bo ta procent nekoliko zvišal, da se izvzamejo ljutomerska vina. Načrt trošarinskega zakona pride pred finančni svet 25. tm., kjer se bo razpravljalo o tem, ali je opravičeno znatno višje obdačenje vina v steklenicah, dalje ali se ne da premeniti trošarina na žarnice v trošarino na tok, ki bi se plačal že pri elektrarnah. Razpravljalo se bo tudi o olajšavah, ki jih zahtevajo nekateri v prid žganjekuhi, češ da so doslej kmetom za lastno rabo osvobojene množine žga-

nja preizkušne in da naj se ne pobira ta trošarina pri producentu, ampak še le pri prehodu žganja v promet. Temu stališču se upira finančna uprava, češ da bi bilo to nazadovanje, poleg nje pa se upirajo temu tudi vse protialkoholne organizacije v državi.

Borza 21. aprila.

Curi h: Berlin 8.85, Newyork 577, London 22.71, Pariz 42.35, Milan 27.90, Praga 7.85, Budimpešta 2.12¹/₂, Zagreb 4.07¹/₂, Bukarešta 9.07¹/₂, Dunaj 1.55, avstrij. žig. krone 0.99.

Zagreb: Berlin 218 — 220, Budimpešta 51 — 53.50, Italija 672 — 675, London 550 — 561, Newyork kabel 141 — 0, ček 139.50 — 140.50, Pariz 1025 — 1050, Praga 192.50 — 193, Svica 0 — 2460, Dunaj 21.65 — 22, Valute: dolarji 138.75 — 139, avstr. krone 23 — 24, carski rublji 70 — 75, franc. franki 990 — 0, nemške marke 218 — 221, rom. lei 215 — 218, ital. lire 650 — 0, bolg. lev 150 — 0, češke krone 190 — 0.

Razne vesti.

Velika nesreča v rudniku se je zgodila 11. tm. v rovu Konstantin Veliki v Bochumu na Westfalskem vsled eksplozije plinov. Do 12. tm. so našli 14 mrtvih, 5 težko in 4 lahko ranjene.

Aretacija dveh veleogoljajev. Pri drugi javnih in zasebnih nameščencev »Samopomoči« v Ljubljani je bil do konca lanskega leta zaposlen neki Karel de Gregorio. Že dolgo se je sumilo, da so v njegovem poslovanju nerednosti, ki groze zadrugo spraviti v nevarnost velikih izgub. Na zadnjem običnem zboru sklenjena revizija zadrugnega poslovanja je spravila na dan malverzacije, ki jih je izvršil de Gregorio v družbi s svojim kompanijom, nekim Tržčanom Ivanom Kavčičem. Izkazalo se je, da sta imenovana uporabljala za zadrugo prejeti denar za svoje zasebne namene in da ga zlorabljala v ta namen tudi štampiljijo zadruga. Pri državnem pravdnistvu je bila podana s strani zadrugnih funkcionarjev proti obema ovadba, na podlagi koje se je odredila njuna takojšnja aretacija.

Žalosten čin slovenskega janičarja v Trstu. »Edinost« poroča: V nedeljo zvečer sta trčila v neki rojanski gostilni skupaj neki karabinijer slovenske narodnosti v civilni obleki in več slovenskih mladencev, med njimi Alojz Legiša. Fantje so prepevali slovenske pesmi. Slovenski karabinijer je nato nagovoril družbo v italijanskem jeziku in je na pripombo Legiša, zakaj ne govori slovenski, odvrnil z molkom. Legiša ga je nato zbedel »opazko: »Čprav nosiš karabinijersko opravo, si vendarle ščavo kot jaz!« Ta opazka je orožnika razljutila. Zahteval je, da se mora družba takoj odstraniti, kar se je tudi zgodilo. Ko pa je Legiša stopil iz gostilne, ga je karabinijer napadel in ustrelil s samokresom. Legiša je bil na mestu mrtve. Karabinijerja so aretirali.

Buna kaznjencev v Beogradu. Dne 19. tm. okoli 16. ure je skupina kaznjencev v Beogradu porabila priliko pri dnevnem delu in hotela pobegniti. Eden od kaznjencev je skočil proti stražniku pri glavnem vходу in ga vrgel na tla, mu vzel puško in ustrelil nanj. To je bil znak za druge, naj bežijo. Napadalec ni mogel hitro bežati, ker je bil vkovan, zato se je eden njegovih tovarišev vrnil, da mu pomaga. Orožništvo jih je takoj začelo preganjati ter so pri topčiderskem kolodvoru ustrelili oba vkovana, druge so pojočili, samo eden je utekel.

Prosveta.

Preporod. Glasilo Saveza jugoslov. srednješolskih združenj. Br. 4. Prinaša razne spise o dijaških vprašanjih v slov. in hrv. jeziku, pesmi, znanstvene razprave ter drobniarije.

Lovec. List za lov in ribarstvo. Št. 8. Nadaljuje »obris lovskega živaloslovja«, spis »Vrana«, spis »Moj prvi ter pri naša več zanimivosti iz lovskega opri nika«.

Schicht

Pravo

„Schichtovo milo“

znamka »jelen«

nosi poleg stoječo varstveno znamko. Pozrite pri nakupovanju na njo, in ne dajte si vatiiti cenejših pralnih sredstev, ki so Schicht-ovemu milu samo na videz podobna.

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Schicht

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 22,000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vlozne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDAL v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ siranka sama.

OSKREBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvaja za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

ZLATOROG

Zlatorog milo

prekaša vse.

Zastopstvo in zaloga za Spodnje Štajersko pri: Podružnici R. Banc in drug Celje, Prešernova ul. 12.

ZLATOROG

Zadnja poročila.

Jugoslovansko-italijanska trgovska pogajanja.

Beograd 21. aprila. Italijanska komisija za sklepanje trgovinske pogodbe je predložila naši vladi načrt dela. Po načrtu naj bi imeli državi v trgovini največjo svobodo glede izvoza in uvoza.

Za novi proračun.

Beograd 21. aprila. Dne 27. tm. se sestane finančni svet, da poda mnenje o proračunu za l. 1921 in razpravlja o novih virih dohodkov, zlasti o novih pristojbinah.

Revizija socijalnopolitičnih naprav.

Beograd 21. aprila. Minister za socijalno politiko dr. Kukovec namerava revidirati vse institucije soc. politike v Vojvodini in južni Srbiji.

K volitvam v Italiji.

Milan 21. aprila. »Corriere della Sera« poroča, da se vesti, da se socijalisti ne udeležijo volilnega boja, ne bodo udeležili.

Listnica uredništva.

Videm: V osebne napade, ki nimajo pomena, se ne spuščamo. Zdravo!

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Vsakovrstne tiskovine izvršuje v najmodernejši izpeljavi

Zvezna tiskarna, Celje.

Razširjajte „Novo Dobo“!

PALMA

prave kavčuk-pete se dobijo povsod.

Soba za gospode

(Herrenzimmer) skoraj nova, fino izdelana iz trdega lesa, se radi pomanjkanja prostora ugodno proda. Vpraša se v upravnistvu lista. 492

Ceno se proda:

pohištvo za jedilno in spalno sobo iz belega trdega lesa, kuhinjska oprema, železna postelja, 2 omari, otroška oprema iz trstja, oprava za puže, karnise, mizica za cvetlice in drugo. Jurčičeva ulica 5, II. nadstropje vila Kirbis. 493 2-1

Hlev

za konje se odda v najem. Vpraša se v Benjamin Ipavč. ulici 10. 492 1

Kuharica

z večletno prakso, zanesljiva, varčna, katere je zmogla kuhati za večjo družino in katere je pripravljena opravljati tudi druga hišna dela, se takoj sprejme pri Jos. Kirbisu v Celju. 494 1

Glasovir

dobro ohranjen, je na prodaj v Gosp. ulici štev. 26. 496 2-1

Pohištvo

za spalno sobo se proda. Glavni trg št. 16, 2 nadstropje. 497

Kupim 10 krav

dobrih, dojk, v poštev pridejo samo take, katere bodo v mesecu maju telile (povrgle). Posredovalce honoriram. Franjo Ozom, Št. Jur ob j. z. 495

Hiša

z vrtom in njivo, v lepem trgu v Sav. dolini, se proda. Naslov v upravi. 2-2

Jetikal! Specialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik zdravi in ozdravi pogosto jetiko. 20 let skušnje iz zdravilišča in iz prakse. Tačas Šentjur j. z., pozneje Celje. 50-9

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ant. Jošta mest.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8 se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kretna strel, zvonikov, popravila istih, naprava streljanih itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Anton P. Arzenšek

oblastv. konc. posredovalnica za nakup in prodajo 148 50-13

hiš ter posestev

Celje, Kralja Petra cesta št. 22.

Vajenca

pridnega in poštenega, dobrih starišev vzame takoj v učenje parna pekarna V. Bizjak in drug, Rog. Slatina. 3-2

I. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta št. 15

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

1348 za rodbino in obrt. 12-7

Pisalni stroji Adler

za rodbino in obrt.

Stroji za pletenje

(Strickmaschinen)

Vozna kolesa

Styria, Dürkopp, Waffelrad.

Ceniki zastoj in franko.

Najboljša črna, rdeča in bela dalmatinska

VINA

Samo na debelo!

Zahtevajte cenik!

se dobijo pri dalmatinski zalogi

I. P. Matković, Celje, Glavni trg 8

Brez konkurence!

10-2

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opuzija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

svizema vse bančne posle od najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

POSOLJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov.

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 37.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav. **v Celju**
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4 1/2%)
Hranilne vloge: 2.000.000 K.

Trgovina z manu-
fakturnim blagom

J. KUDISZ,

Gaberje 16, nasproti vojašnice prestolonaslednika Aleksandra.
374 150-12

Bogata zaloga vseh vrst ino-
zemskega manufakturnega
blaga po zelo nizkih cenah.

Trgovina pohištva
MARIJA BAUMGARTNER

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE
Zaloga lesenega in tapetniškega po-
hištva vseh slogov 156 50-12

Žaga in mlin

z večjo, stalno vodno močjo, v Savinjski
dolini, se prodaja. Resni kupci naj javijo
svoje naslove pod »Žaga in mlin« na uprav-
ništvo Nove Dobe. 478 6-2

Vsled novođošlega blaga **kupite** znatno cenejše
kavo, čaj, čokolado, holandski kakav ter vse druge
prvovrst. špecerijske pridelke v Cankarjevi ul. 4 pri

PETEK IN DRUG, CELJE.

Uajenec

zdrav in krepak, star nad 16 let, iz
poštene rodbine, za pisarno in skladi-
šče, z mesečno plačo, se sprejme v
tehnični veletrgovini. Ponudbe z na-
vedbo starosti in predizobrazbe naj se
pošljejo v Celje, poštni predal 3. 2-2

Franc Zangger

CELJE, špecerijska trgovina
na debelo in drobno. 1286 52-30

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

je dobila

**telovadno
obleko!**

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55-15 (prej Pacchiaffo).

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.

206 Zaloga cigaretnega papirja in stročnic. 50-11

! NAZNANILO !

S tem javim častitemu občinstvu v Rog. Slatini in okolici
da sem odprl v nedeljo, dne 17. aprila tl.
na novo opremljeni

**hotel in
restavracijo**

„K POŠTI“

ter se priporočam sl. občinstvu za obilen in stalen obisk. Postregel bom
z najboljšimi toplimi in mrzlimi jedili ter z vedno svežim pivom in
različnimi prvovrstnimi vini. — Lepo na novo urejene
sobe so vedno na razpolago.

Priporočam se z odličnim velespoštovanjem

Stjepan Čoh
hotelir v Rog. Slatini

3-3

Priporočam se tvrdka
Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-29

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

SUKNO

in kangarn za moške obleke, volneno,
oefir in kambrik za ženske obleke, hla-
čevino, modrovino, belo in pisano plat-
no in svilene robce dobite v velikanski
izbiri in zaradi direktnega importa po čudo-
vito nizkih cenah v veletrgovini 25-15

R. Stermecki, Celje.

Velik cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu začetni.

Auto delavnica

d. z. o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-21

Telef. št. 107.

Najboljša bela in črna

VINA

žganje in špirit

po najnižjih cenah vedno v zalogi pri

podružnici **R. Bunc in drug**

Celje, Prešernova ul. 12.